

ALATSKIVI VALLA, PEIPSIÄÄRE VALLA JA VARA VALLA ÜHINEMISLEPINGU SELETUSKIRI

Ühinemislepingu õiguslikuks aluseks on haldusreformi seadus, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkt 10, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹, kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seadus ja Alatskivi vallavolikogu ettepanek Peipsiääre ja Vara vallavolikogudele (29.01.2016 otsus nr 2 ja 29.06.2016 otsus nr 57), Vara vallavolikogu (30.03.2016 otsus nr 6 ja 14.09.2016 otsus nr 31) ja Peipsiääre vallavolikogu (24.08.2016 otsus nr 31) otsused ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta. Vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9¹ lg 2 p 1 lisatakse ühinemislepingule seletuskiri, milles peab olema märgitud haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjendus, territooriumi suurus (pindala) ja alaliste elanike arv.

1. Haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjendus, ühinemise olulisemad eesmärgid ja põhimõtted

Alatskivi valla, Peipsiääre valla ja Vara valla ühinemisel tekkiv uus omavalitsus moodustab loogilise ja hoomatava territoriaalse terviku, kus on tasakaalus inimasustus, tööstuspiirkonnad, põllumaad ja loodusalad. Ühinemine võimaldab tagada kogukondade jätkusuutliku ja tasakaalustatud arengu ja strateegilise juhtimisvõimekuse suurendamise.

Ühinevate valdade keskus on **Alatskivi** ja moodustatava valla nimi on **Peipsiääre vald**. Ühinemisel tekib 3900 elanikuga omavalitsus. Ühinemise käigus soovitakse moodustada jätkusuutlik vald, mida iseloomustab toimiv haldus- ja teenuskeskuste võrgustik, turvaline elukeskkond, kus on olemas vaba-aja veetmise võimalused ning transpordiühendused, mis vastavad inimeste liikumis- ja tööhõive vajadustele.

Ühinemine võimaldab parandada omavalitsuse elanike elukvaliteeti, suuremas omavalitsuses on võimalik osutada rohkem erinevaid teenuseid. Tekib võimalus tõsta kohaliku omavalitsusele seadusega pandud ülesannete täitmiseks kasutatava inimressursi kvaliteeti, võttes tööle ka uute valdkondade spetsialiste ning osta sisse ühekordset tippkompetentsi. Esmase teenuse nagu nõustamine ja sotsiaaltöö kättesaadavus tagatakse senistes kohaliku omavalitsusüksuste keskustes (teeninduspunktides). Ühisvalla olulisimad objektid on korrastatud ja hästitoimivad. Esinevad märkimisväärsed arengutaseme erinevused, mille tasandamist nähakse ette 5 aasta perspektiivis. Eelarvete liitmine loob mastaabiefekti ja parandab oluliselt projektide omafinantseerimise võimekust, suurem eelarve võimaldab paremini maandada finantsriske.

Ühinemispiirkonna territoriaalsetest, sotsiaal-majanduslikest ja kultuurilistest tingimustest lähtuvalt on ühinemislepinguga ettenähtud piirkonna ettevõtlike arendamine, loodus- ja kultuuripärandi säilitamine. Ühinemislepinguga kokkulepitud ühinemispiirkonna arendamise põhimõtete kõrval peavad läbirääkijad oluliseks alljärgnevate Tartumaa omavalitsuste ühistegevuste jätkamist ühinemisjärgselt:

- toetatakse piirkonnaüleste organisatsioonide arengut (nt Tartumaa Omavalitsuste Liit, Tartumaa Arenduse Selts, MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskus, MTÜ Sibulatee, MTÜ Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu);

- panustatakse vanausuliste kultuuri hoidmisesse ja arendamisse;
- toetatakse ühtse ühistranspordivõrgu ning seda toetava teedevõrgu väljaarendamist;
- tehakse koostööd piirkonnaülest investeeingu- ja arendusprojektide ettevalmistamisel ja elluviimisel (nt sotsiaalobjektid, turismiobjektid, kergliiklusteed, taristu jms);
- kaalutakse võimalusi ühishangete läbiviimiseks valdkondades, kus see on otstarbekas;
- peetakse oluliseks, et piirkonnas säiliks mitmekesised ja kvaliteetsed tervishoiuteenused ning tehakse koostööd tervishoiuteenuste arendamisel;
- turundustegevustel lähtutakse piirkonna ühisest kokkulepitud kuvandist;
- jätkatakse piirkonda ühendavate ühisürituste toetamist ja arendamist;
- panustatakse piirkonnaülest ettevõtlusalade väljaarendamisse;
- tehakse maakonnapõhist piiriülest koostööd;
- tehakse koostööd maakonna äärealade ja hajaasustatud piirkondade teenuste tagamiseks;
- kaalutakse võimalusi toetada ühiselt piirkondlikku tippporti;
- panustatakse siseturvalisuse arengusse;
- tehakse koostööd kolmanda sektoriga ning delegeeritakse avalikke teenuseid kolmandale sektorile subsidiaarsuse põhimõtet järgides;
- säilitatakse olemasolevad teenused (v.a juhtimine ja spetsialiseerumist nõudvad ametikohad jms) vähemalt ühinemiselsetes asukohtades ja mahtudes.

2. Asustus ja rahvastik

Tabel 1. Ühinemispirkonna rahvastiku- ja asustusandmed

Omavalitsus	2015			2016		
	Rahvaarv	Pindala, km ²	Asustustihedus, elanikku km ² kohta	Rahvaarv	Pindala, km ²	Asustustihedus, elanikku km ² kohta
Alatskivi vald	1352	128,49	10,01634	1331	128,49	10,35878
Peipsiääre vald	704	31,92	22,05513	676	31,92	21,17794
Vara vald	1909	333,5	5,72413	1884	333,5	5,64918

Märkused:

* Pindala on ilma Peipsi järve Eestile kuuluva osa ja Võrtsjärve pindalata.

*2000.-2007. aasta andmed (nii rahvastik kui ka territoorium) on 2007.aasta lõpu haldusjaotuse seisuga.

*2015. ja 2016. aasta 1. jaanuari andmed on korrigeeritud 26.09.2016. Ümardamise tõttu ei võrdu kohalike omavalitsusüksuste pindalade summa alati maakonna pindalaga.

Allikas: Statistikaamet

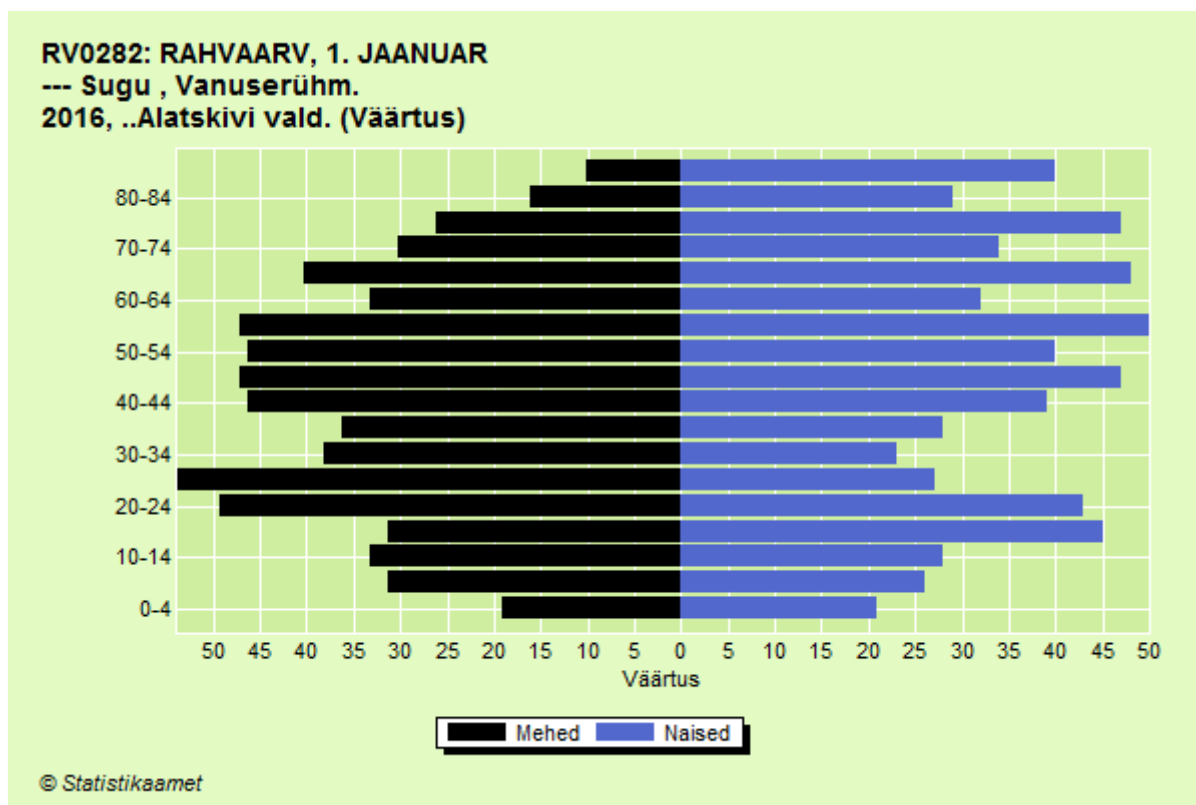
Moodustuva omavalitsuse summaarseks rahvaarvuks kujuneb 3 891 (01.01.2016 seisuga) elanikku ja kogupindalaks ligikaudu 494 km², selle suurust ja piire kirjeldab ühinemislepingu lisa 2 (ühinevate omavalitsuste kaart). Täpsemat rahvastiku soolisvanuselisele proportsionaalset struktuuri kajastavad ühinevate omavalitsuste rahvastikunäitajate tabel ning rahvastikupüramiidid.

Tabel 2. Ühinemispiirkonna omavalitsuste rahvastiku vanuseline struktuur, 01. jaanuar 2016

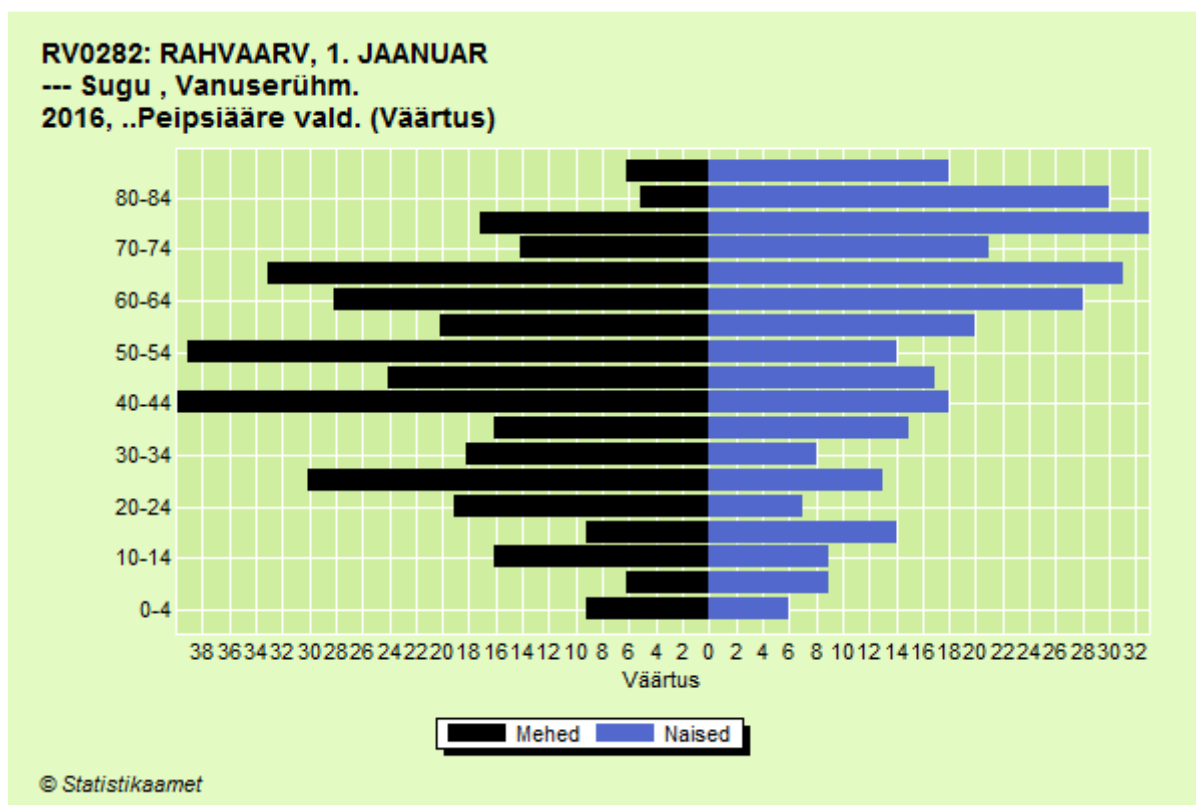
	Kokku	Tööeas nooremad		Tööealised		Pensioniealised	
		Kuni 15 a.		Mehed 16-64 naised 16-64		Mehed 65- ... naised 65-	
		Arv	%	Arv	%	Arv	%
Alatskivi vald	1331	157	11,8	834	62,7	340	25,5
Peipsiääre vald	660	60	9,1	392	59,39	208	31,52
Vara vald	1884	298	15,8	1281	68	305	16,2

Allikas: AS Andmevara

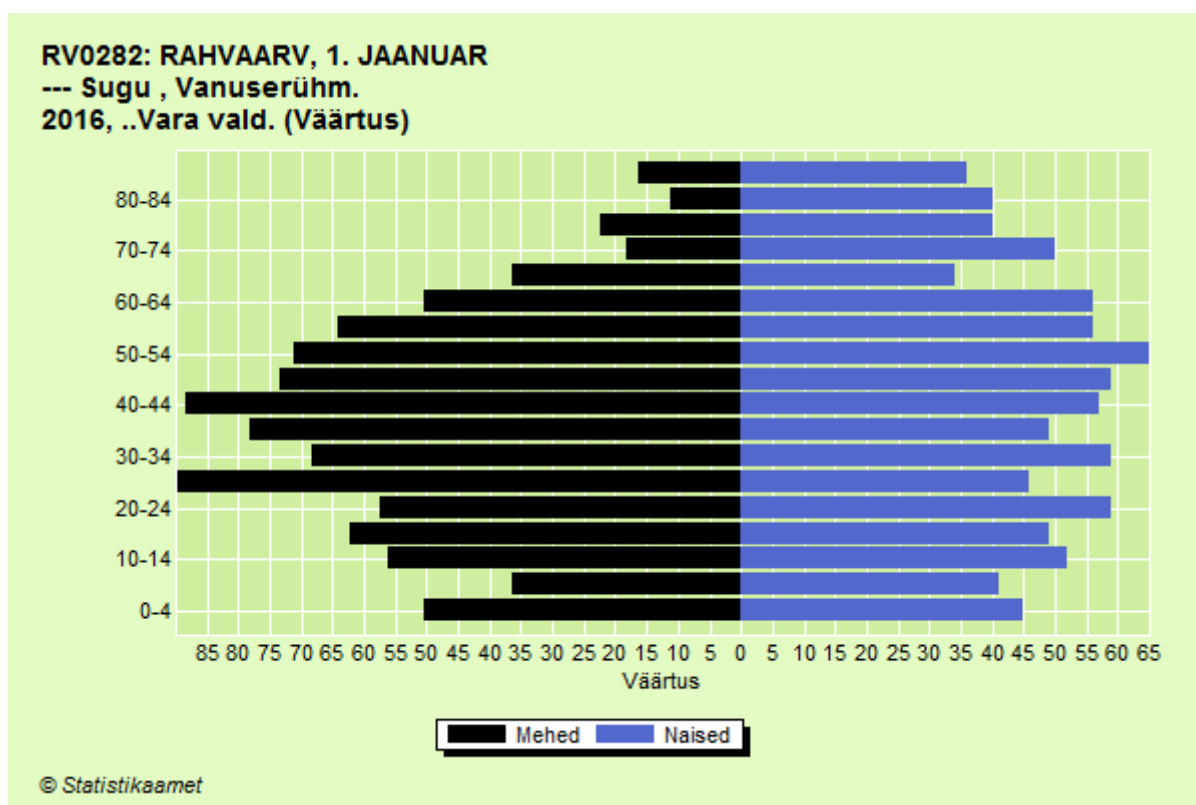
Skeem 1. Alatskivi valla rahvastikupüramiid, 01. jaanuar 2016

Skeem 2. Peipsiääre valla rahvastikupüramiid, 01. jaanuar 2016

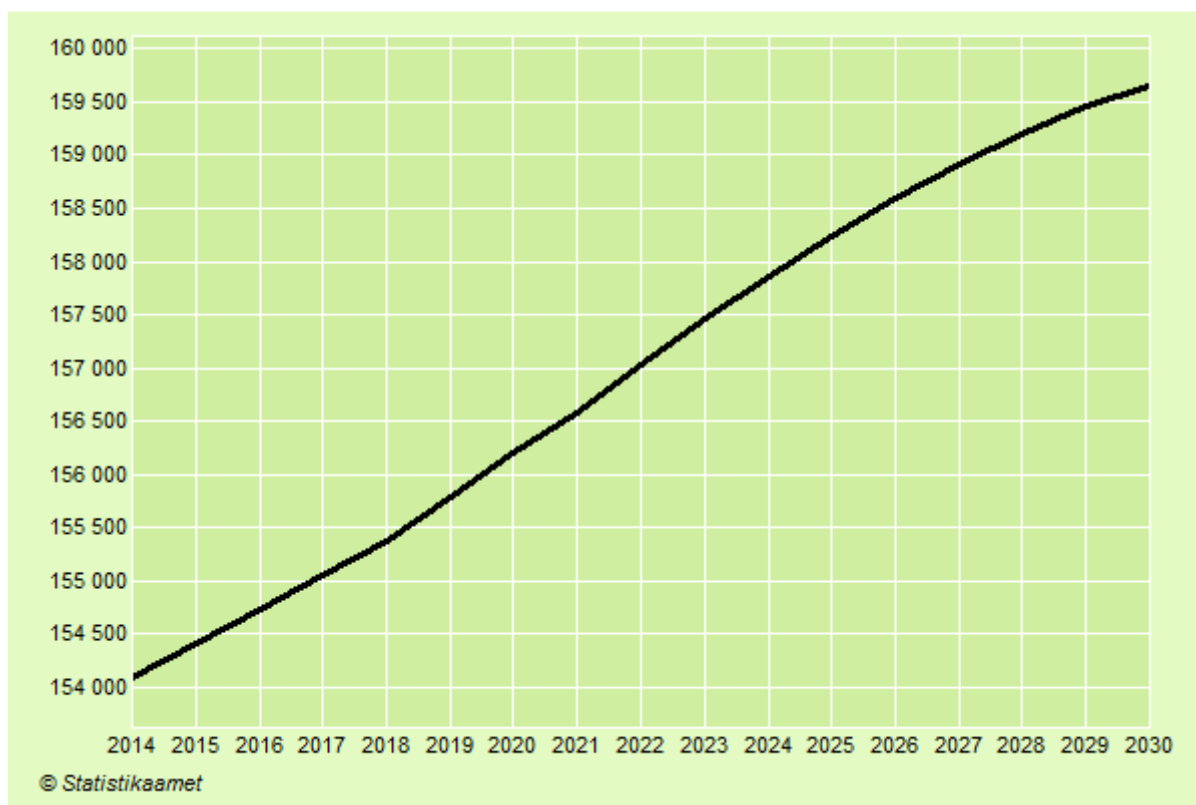

Skeem 3. Vara valla rahvastikupüramiid, 01. jaanuar 2016

2012. aasta rahvaarvu põhjal Statistikaameti koostatud maakonna rahvastikuprognosis aastani 2030 kajastab vähest rahvastikuarvu tõusu Tartu maakonnas (Skeem 4). Samas on perioodil 2008-2015 on ühinevates valdades rahvaarv vähenenud. Võrreldes 2008. aastaga on Alatskivi vallas rahvaarv vähenenud 5,3%, Peipsiääre vallas 19,7 %, Vara vallas 8,1% (Tabel 3). Ühinevates omavalitsustes rahvaarvu jätkuv vähenemine tähendab nendes elava elanikkonna vananemist ja linnastumist (Tabel 4). Pikaajalise Statistikaameti rahvastikuprognosi järgi on Tartu maakonna rahvastikutrend kahanev (Skeem 5).

Skeem 4. Tartu maakonna prognoositav rahvaarv 2014-2030, aluseks 01. jaanuari 2012 rahvaarv

Tabel 3. Tartumaa elanike arv (Rahvastikuregistri andmetel)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Muutus võrreldes 2008.a.	Muutus võrreldes 2014.a.
Alatskivi	1405	1392	1404	1386	1381	1350	1352	1331	-74	-21
Peipsiääre	842	817	793	756	744	730	704	676	-166	-28
Vara	2049	2033	2003	1977	1937	1937	1909	1884	-165	-25

Märkused:

2008 elanike arv rahvastikuregistris seisuga 01.01.2009, jne.

2011 -2015 kuni vanuseni 18.a. kõik isikud, kelle seisund registris on aruande koostamise hetkel OOTEL ja REGISTRIS ning vanemad isikud seisundiga registris

2008-2010 kõik isikud, kelle seisund registris on aruande koostamise hetkel OOTEL ja REGISTRIS

Allikas: AS Andmevara

Tabel 4. Kantide ja linnaliste asulate peamine pendelrändesihthoht, liikujate arv ja pendelrände intensiivsus peamisse sihtkohta, 31.12.2011

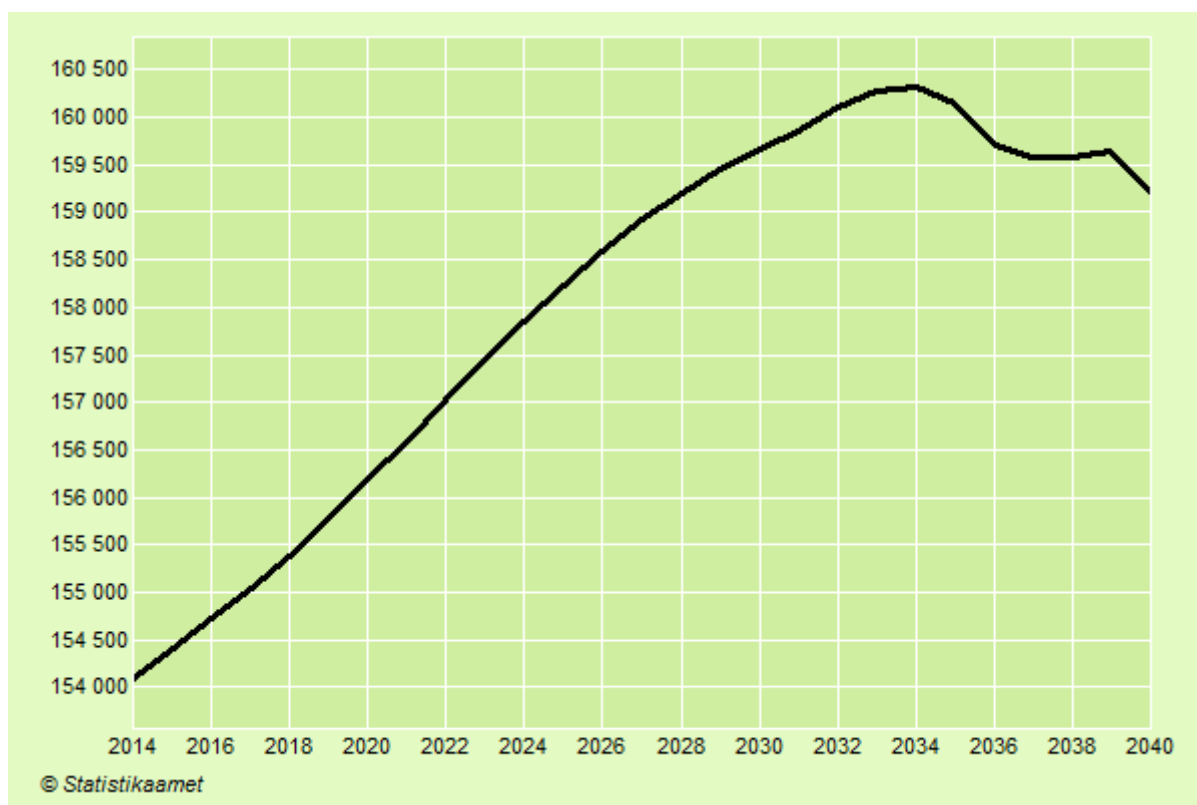
Maakond	Kant / linnaline asula	Peamine pendelrände sihtkoht*	Tööränne peamisse sihtkohta (inimeste arv)	Pendelrände intentsiivsus kandist peamisse sihtkohta (% kandi Eestis hõivatutest)	Vöönd
Tartu maakond	Alatskivi	Tartu linn	57	21	Siirdevöönd
Tartu maakond	Peipsiääre	Tartu linn	30	23,8	Siirdevöönd
Tartu maakond	Vara	Tartu linn	108	36,1	Lähivöönd

* Selles analüüsis vaadakse pendelrändevogusid ainult oma ja naabermaakondadesse. Seega saab ka peamine pendelrändesihthoht olla ainult oma või naabermaakonna linnaline asula.

- Pendelränne linnalisse asulasse puudub.

Allikas: Statistikaamet. Toimepiirkondade määratlemine, 2014

Skeem 5. Tartu maakonna prognoositav rahvaarv 2014-2040, aluseks 01. jaanuari 2012 rahvaarv

Ühinemispiirkonna suuremad asustusüksused (üle 100 elaniku 01.01.2015.a. seisuga) on Alatskivi alevik (420 elanikku) ja Nina küla (125 elanikku) Alatskivi vallas, Koosa küla (498 elanikku), Metsakivi küla (108 elanikku) ja Vara küla (376 elanikku) Vara vallas, Kasepää alevik (199 elanikku), Kolkja alevik (263 elanikku), Varnja alevik (187 elanikku), Savka küla

(12 elanikku) ja Sipelga küla (15 elanikku) Peipsiääre vallas. Suuremate asustusüksuste paiknemist illustreerib skeem 6.

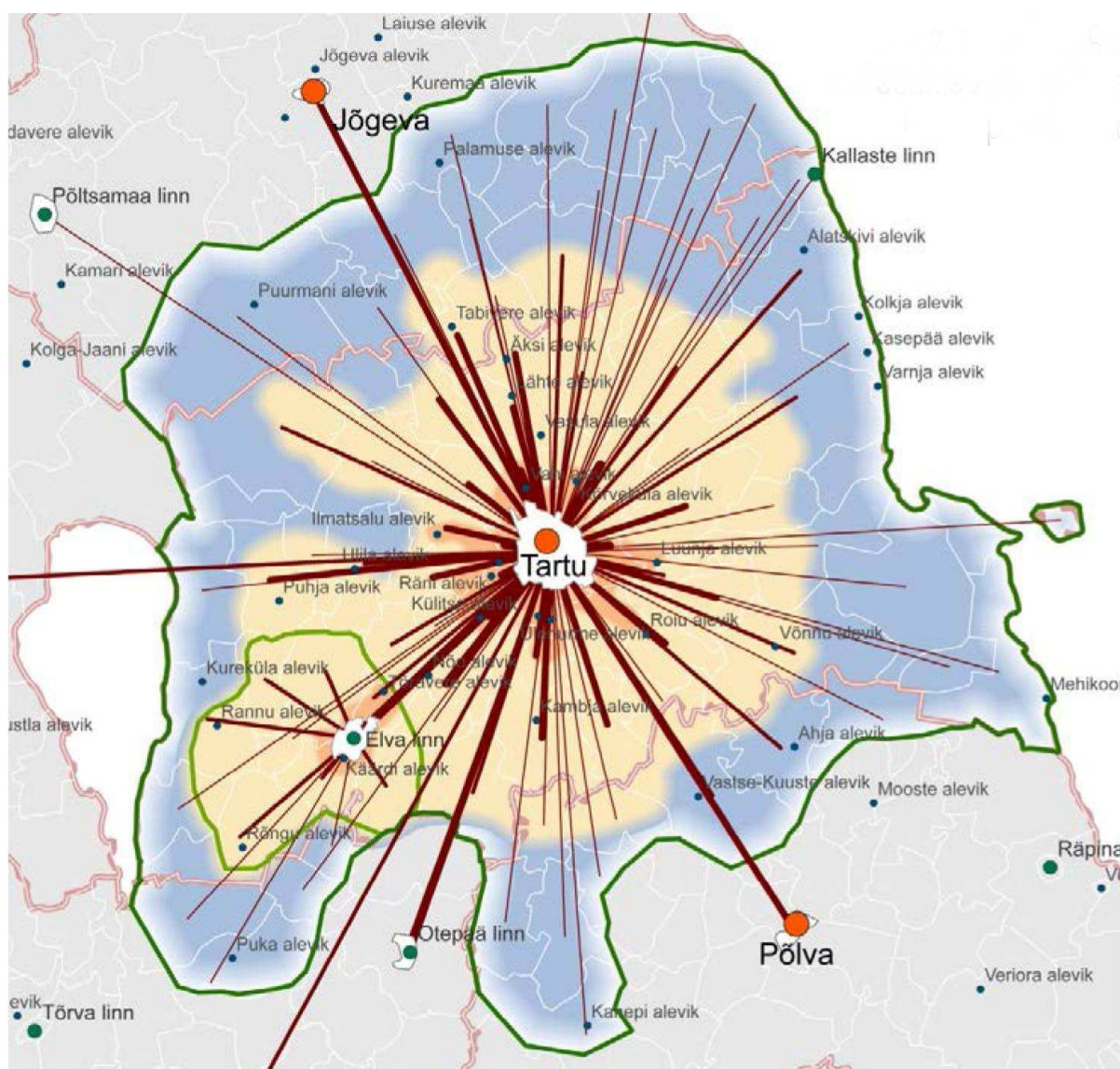
Skeem 6. Ühinemispiirkonna suuremate asustusüksuste paiknemine

2014. aasta Statistikaameti poolt koostatud kogumikus "Toimepiirkondade määratlemine" määratletud ühinemispiirkonna kandid asuvad Tartu linna toimepiirkonnas (toimepiirkonna rahvaarv 156 648 elanikku). Iga toimepiirkonda

iseloomustab sisemine jagunemine vöönditeks – lähivöönd, siirdevöönd ja äärealad. Vood kantidest tõmbekeskustesse näitavad keskuse tagamaa suurust – mida rohkem voogusid, seda suurem on keskuse mõjuala ja seda tugevama keskusega (töökohtade koondumiskoht) on tegemist. Ühinemiskiirkonnas on esindatud Tartu toimepiirkonna lähivöönd, siirdevöönd ning äärealad (Skeem 7). Skeemi järgi kujutab endast ühinemiskiirkond äärelise ala, kus on samaväärne tööränne tõmbekeskusesse.

Skeem 7. Ühinemiskiirkonna toimepiirkonnad (Tartumaa maakonnaplaneeringu eelnõu 21.10.2016 seisuga)

Ülevaade ühinevate omavalitsuste allasutustest

Omavalitsus Allasutus	Alatskivi vald	Peipsiääre vald	Vara vald
Hallatavad asutused	Juhan Liivi nimeline Alatskivi Keskool Aaltskivi lasteaed Alatskivi Kunstide kool Alatskivi valla Keskraamatukogu Liivi Muuseum	Kolkja lasteaed- põhikool Kolkja Rahvamaja Varnja Raamatukogu Kolkja Raamatukogu Munitsipaalasutus „DANA“ Vene Vanausliste Muuseum	Vara põhikool Vara lasteaed „Õnnetriinu“ Koosa lasteaed Vara Raamatukogu Koosa Raamatukogu Välgi Raamatukogu
Omavalitsusele kuuluvad vabaihendused			SA Vara Sport
Omavalitsusele kuuluvad ettevõtted			OÜ Kenadron

3. Ühinemisläbirääkimised

3.1. Ühinemisläbirääkimiste korraldus

Ühinemisläbirääkimiste käiku juhtis ühinemisläbirääkimiste **juhtkomisjon**, kuhu kuulusid vallavanemad, volikogude esimehed, volikogude liikmed, arenguspetsialist ja linnasekretär koosseisus: Jaako Lindmäe, Peeter Kiuru, Andu Tõrva Alatskivi valla poolt, Viktor Filippov, Aleksandr Širokov, Svetlana Amelina, Konstantin Avvo Peipsiääre valla poolt ja Tarmo Leini, Väino Kivirüüt, Küllike Kuusik Vara valla poolt. Juhtrühma koosolekutest võttis osa Vara abivallavanem ja ühtlasi finants- ja majandusvaldkonna töörühma liige Tarmo Kivi.

Alatskivi Vallavolikogu 12.10.2016 otsus nr 70

Peipsiääre Vallavolikogu 24.08.2016 nr 40

Vara Vallavolikogu 12.10.2016 otsus nr 34

Võimalikult laiapõhjalise ja erinevaid vaateid hõlmava ühinemislepingu koostamiseks moodustasid ühinevate omavalitsuste volikogud valdkonnapõhised töörühmad:

- 1) **finants- ja majandusvaldkond** (koosseisus Jaako Lindmäe, Peeter Kiuru, Kalmar Raudsepp, Tarmo Kivi, Tarmo Leini, Hele-Reet Lvova, Endla Vaarend, Elina Visk, Liidia Opikova, Aleksandr Širokov, Nikolai Poljakov, Konstantin Avvo, Svetlana Krupko, Toomas Pekk);

- 2) **hariduse- ja kultuurivaldkond** (koosseisus Kaisa Edenberg, Sirje Leini, Väino Kivirüüt, Rein Schihalejev, Made Uus, Raigo Lille, Madli Must, Jelena Lavrova, Kai Kitsing, Jekaterina Mark, Julia Dolgorukova, Jüri Plukk, Viktor Filippov, Natalja Dukova);
- 3) **sotsiaalvaldkond** (koosseisus Janno Tomson, Veele Kook, Rutt Pirk, Ingrid Katsan, Reigo Põdersalu, Haibula Zirkilov, Vaike Torokvei, Ain Prisk, Viktoria Ivanova, Malle Hilpus, Galina Sokolova, Olga Solovjova, Marika Kaja, Tatjana Kohtova, Anna Krjohhova, Niina Baranina);
- 4) **spordi- ja tervishoiuvaldkond** (koosseisus Tarmo Leini, Raido Tamm, Reigo Põdersalu, Meelis Pärna, Katrin Reimand, Heli Malmiste, Priit Allikivi, Reet Kruup, Malle Hilpus, Viktoria Ivanova, Viktoria Arro).

Alatskivi Vallavolikogu 03.08.2016 otsused nr 58 ja nr 59

Peipsiääre Vallavolikogu 24.08.2016 nr 40

Vara Vallavolikogu 03.08.2016 otsus nr 25 ja 12.10.2016 otsus nr 33

Igast vallast kuulub igasse töörühma 2–5 liiget, kes kaardistasid, arutasid ja analüüsisid valdkondade põhiseid küsimusi ning esitasid oma ettepanekud ühinemislepingusse.

Ühinemisläbirääkimiste korraldust nõustas Lõuna-Eesti piirkondlik haldusreformi komisjon (Vabariigi Valitsuse 30.06.2016 korraldus nr 242, Riigihalduse ministri 13.04.2016 käskkiri nr 106). Ühinemisläbirääkimiste pidamisel ja ühinemislepingu arutamisel võeti arvesse Lõuna-Eesti piirkondliku haldusreformi komisjoni soovitusi (kättesaadavad haldusreformi teemalised veebilehel www.haldusreform.fin.ee).

Ühinemisläbirääkimiste käiguga seotud informatsioon avalikustatakse läbirääkivate omavalitsuste veebilehtedel ja ühinemislepingu eelnõu koos lisadega lisaks veel järgmistes ühinevate omavalitsusüksuste keskustes:

Alatskivi vald

Asutus	Aadress	Kontaktandmed
Alatskivi Vallavalitsus, Alatskivi Vallakantselei	Tartu mnt 1, Alatskivi, 60201, Tartu maakond	Tel. (+372) 7 302 370 e-post: sekretar@alatskivi.ee koduleht www.alatskivi.ee
Alatskivi valla Keskraamatukogu	Kooli 1, Alatskivi, 60201, Tartu maakond	Tel. (+372) 7 310 137 e-post: alatskivirmtk@hotmail.ee

Peipsiääre vald

Asutus	Aadress	Kontaktandmed
Peipsiääre Vallavalitsus, Peipsiääre Vallakantselei	Kolkja alevik, Peipsiääre vald, 60301, Tartu maakond	Tel. (+372) 7 453 451 e-post: peipsiaare@gmail.com koduleht www.peipsiaare.ee
Kolkja raamatukogu	Kolkja alevik, Peipsiääre vald, 60306, Tartu maakond	Tel. (+372) 7 453 473
Varnja raamatukogu	Varnja alevik, Peipsiääre vald, Tartu maakond	

Vara vald

Asutus	Aadress	Kontaktandmed
Vara Vallavalitsus, Vara Vallakantselei	Vara küla, Vara vald, 60426, Tartu maakond	Tel. (+372) 7 315 840 e-post: info@varavald.ee koduleht www.varavald.ee
Vara raamatukogu	Vara küla, Vara vald, 60426, Tartu maakond	Tel. (+372) 7 315 858 e-post: olga.haljaste@mail.ee
Koosa raamatukogu	Koosa küla, Vara vald, 60432, Tartu maakond	Tel. (+372) 7 453 121 e-post: sirje.leini@mail.ee
Välgi raamatukogu	Välgi küla, Vara vald, 60427, Tartu maakond	Tel. (+372) 7 453 121 e-post: valgirmtk@mail.ee

Ühinemislepingu ja selle lisade avalik väljapanek viiakse läbi ajavahemikul 17. november – 9. detsember 2016. Kuni 09. detsembrini 2016 on piirkonna elanikel võimalik läbirääkivatele omavalitsustele edastada ühinemislepinguga seotud ettepanekud ja vastuväited. Avalikke teavituskoosolekuid viiakse läbirääkivates omavalitsuses läbi novembris-detsembris 2016.

3.2. Ühinemisläbirääkimiste sisu ja menetluse käik

Ühinemisläbirääkimisi koordineeris läbirääkivate volikogude poolt volitatud esindajatest koosnev juhtkomisjon, mis kogunes vähemalt 2 korda kuus. Valdkondlike töörühmade tegevusvaldkonda kuulus teenuste kaardistamine, valdkondlike ühinemiseesmärkide seadmine ning täiendus- ja parandusettepanekute tegemine ühinemislepingusse. Töörühmade koosolekud olid hästi ettevalmistatud ja efektiivsed, mistõttu saadi üldjuhul nende pädevuses olnud teemad läbi arutatud, koosolekud, seal sõlmitud kokkulepped ja tehtud ettepanekud protokolliti ning need on kättesaadavad ühinevate omavalitsusüksuste kodulehtedel.

Juhtkomisjoni ja valdkondlike töörühmade koosolekutel tõsteti esile olulisemad probleemid ja arenguvajadused ühineva piirkonna igas valdkonnas. Läbirääkimiste tulemusel sõlmiti ühinemislepingus kajastatud kokkulepped, milleks on eelkõige:

1) juhtimine

- VALLA **keskuse asukohta** määramisel lähtuti vajalike investeeringute mahust ja arvestati geograafilist asukohta. Otsustati, et kõige rohkem sobib keskuse asukohaks **Alatskivi**, kuna see omab vajalikku infrastruktuuri ja ei nõua ebamõistlikke investeeringuid. Geograafiliselt asub Alatskivi soodsas kohas ja on Peipsi järvele lähedal;
- VALLA **volinike arvu** määramisel lähtuti suuremast poliitilisest määratletusest, tasakaalustatuse põhimõttest ja poliitikakujundamise võimekusest. Eesmärgiks seati eri piirkondade esindatus volikogus ennekõike komisjonide ja töörühmade kaudu, vältides passiivsete volinike tekkimist. VALLA volinike arvuks on 21 kohta (ühinemislepingu eelnõu punkt 7.1.);
- VALLA volikogu **valimisringkonnad** määratletakse ühinevate omavalitsuste arvu ja haldusterritooriumiga ehk valimised toimuvad kolmes valimisringkonnas (ühinemislepingu eelnõu punkt 7.1.);

2) finants- ja majandusvaldkond

- **ühinemistoetuse** kasutamise kokkuleppe saavutamisel lähtuti tegevuste prioriteetsusest ja proportsionaalsuse põhimõttest (ühinemislepingu eelnõu punktid 10. ja 11.). Ühinemistoetus kasutatakse eelkõige ühinemisprotsessi seadusega ettenähtud tegevuste elluviimiseks ja pärast nimetatud tegevuste kulutuste mahaarvamist eraldada ülejäänud VALLALE ette nähtud ühinemistoetus lisas 3 kokku lepitud ühisteks investeeringuteks, võrdsetes osades, kasutades seda ühinenud (endiste) omavalitsuste haldusterritooriumil paiknevatesse investeeringuobjektidesse panustamiseks.
- investeeringud, mille teostamine prioriteetsete investeeringute kavas on planeeritud kasutades väliseid toetusvahendeid, teostatakse toetusvahendite eraldamisel;
- **prioriteetsete investeeringute** kavas saavad omavalitsused lisada tegevusi, millele on vahendid ette nähtud eelarvestrateegiates.

3) haridus- ja kultuurivaldkond

- ühinevate piirkondade arengu ühtlustamise eesmärgil peeti oluliseks jätkata kõigi olemasolevate **haridusasutuste** tegevust, suurendades nende vahelist koostööd, mis võib väljenduda endiste omavalitsusüksuste haldusterritooriumil olemasolevate haridusasutuste ümberkorralduses. Haridusasutuste jätkamine ja nende vaheline koostöö suurendamine ei tähenda ilmingimata kõigi ühendavates omavalitsustes olemasolevate haridusasutuste autonoomsust, see tähendab et haridusasutusi piirkondades on võimalik vajadusel ümber korraldada. Peamine eesmärk on tagada kõigile lastele lasteaiakoht ja kvaliteetne elukohalähedane alus- ja põhiharidus ning ühtlustada valla haridusasutustes pakutava teenuse kvaliteeti igas piirkonnas (eelkõige tuginõustamine). Ühtse hariduspoliitika koordineerimiseks luuakse eraldi ametikoht, näiteks haridusspetsialisti ametikoht (ühinemislepingu eelnõu punktid 8.1.1. - 8.1.2., 8.1.4.);
- haridusasutustes ühtlustatakse **töötasud** ja VALLA **vara** kasutamise põhimõtted säästlikkuse saavutamise eesmärgil (ühinemislepingu eelnõu punktid 8.1.3.);
- ühinemisel peeti oluliseks väärtustada piirkonnaspetsiifilist **loodus- ja omakultuuriõpet** haridusasutustes (vanausuliste kultuur, Kodavere murrak jms) (ühinemislepingu eelnõu punktid 8.1.5.), samuti väärtustada **kultuuripärandi** ja piirkondlike **kultuurieripärade** säilitamist muuseumide, külastuskeskkondade ja koguduste arendamise toetamise kaudu. (ühinemislepingu eelnõu punktid 8.5.4.)
- tähelepanu pööratakse **huvihariduse võrgustiku** loomisele, laiendades huvihariduse saajate vanusegruppe, näiteks pakkuda huvihariduse võimalusi täiskasvanutele. Piirkonnas tegutseva Alatskivi Kunstide Kooli tegevust laiendatakse kogu piirkonnale, arvestades kultuurilisi eripärasid (ühinemislepingu eelnõu punktid 8.2.1. – 8.2.6.);
- kultuuri- ja sporditegevuse ühtlustamiseks luuakse eraldi vastava valdkonna spetsialistide ametikohad, näiteks kultuurispetsialist või sporditegevuse spetsialist (ühinemislepingu eelnõu punktid 8.5.2., 8.5.11.);
- juhiti tähelepanu **turismitaristu** säilitamisele, pöörates tähelepanu ajaloolisele ja kultuurilisele järjepidevusele, samuti **turismiettevõtete, -asutuste ja -organisatsioonidega** koostöö arendamise soodustamisele (ühinemislepingu eelnõu punkt 8.7.);
- rõhutati VALLA elanike informeerimise tagamine piirkondades, kohustades VALDA andma välja ajalehte vähemalt üks kord kuus (eesti –ja venekeelsena), mis toimetatakse kõikide VALLA elanikeni (ühinemislepingu eelnõu punkt 5.).

4) sotsiaalvaldkond

- ühinemisel säilitatakse kõik VALLA omandis olevate ruumide kasutusvõimalused olemasolevatele **tervishoiuteenust pakkuvatele asutustele ja tugipunktidele** ja tehakse nendega pidevat koostööd (ühinemislepingu eelnõu punkt 8.3.-8.4.);
- sotsiaalteenuste hinnad, sotsiaaltoetuste määrad ühtlustatakse (ühinemislepingu eelnõu punkt 8.3.2.);
- sotsiaalvaldkonna olulisuse ja vastava piirkonnavajaduse tõttu tekkis vajadus pakutavate sotsiaalteenuste **spetsialiseerumise** järele, milleks on lastekaitse, tugiteenused jne (ühinemislepingu eelnõu punkt 8.3.4.);

- esmatasandiline sotsiaalteenus tagatakse piirkondlikes teeninduspunktides (8.3.5.);
- oluliseks peeti **internetipõhise** sotsiaalteenuse ülevaatesüsteemi loomist (ühinemislepingu eelnõu punkt 8.3.7.);
- elanikkonna jätkuva vananemise ja sotsiaalse kaitse vähenemise tõttu arendatakse **erinevatele sihtrühmadele, eelkõige eakatele** pakutavaid sotsiaalteenuseid, näiteks päevakeskus, hoolekandeesutused, koduõendus, koduteenus, eluasemeteenus, sotsiaaltransport jne (ühinemislepingu eelnõu punktid 8.3.8-8.3.12.);
- sotsiaalteenuste osutamisse kaasatakse **kodanikuühendused** (ühinemislepingu eelnõu punkt 8.3.13.);
- kultuuri- ja sporditöö elluviimiseks piirkonnades kasutada võimalusel subsidiaarsusprintsipi rakendades olemasolevaid kolmanda sektori vastavaid asutusi (näiteks SA Vara Sport, MTÜ Koosa Noorteklubi jms.) ning vajadusel luua uusi.

5) spordi- ja tervishoiuvaldkond

- ühinemisel peeti oluliseks luua **sporditegevuse koordineerimissüsteemi**, näiteks spordispetsialisti ametikoha loomisega (ühinemislepingu eelnõu punkt 8.5.11.);
- sporditegevuse arendamiseks peeti oluliseks **spordiklubide** pidamist ja **spordirajatiste** rajamist piirkonnades (ühinemislepingu eelnõu punkt 8.5.9.);
- oluliseks peeti **tervishoiuteenuste osutajatele** VALLA omandis olevate ruumide kasutusvõimaluste säilitamist ja võimalusel nende toetamist, et tagada tervishoiuteenuse kättesaadavus piirkonnas (ühinemislepingu eelnõu punkt 8.4.2.).

Ühinemisläbirääkimiste käigust informeeriti omavalitsuste volitatud esindajate poolt volikogude liikmeid. 10.11.2016 esitas juhtkomisjon esmakordselt ühinemislepingu eelnõu tagasiside andmiseks ja ettepanekute tegemiseks läbirääkivate omavalitsuse volikogudele. Ühinemisleping on läbinud avalikustamise ning kokkuvõtte laekunud ettepanekutest ja ettepanekutega arvestamisest on vormistatud juhtrühma seisukoha ning volikogude otsustena.

3.3. Elanike arvamuse väljaselgitamise tulemused

Alatskivi vallas toimus elanike küsitlus 9. ja 11.detsembril 2016.a. Alatskivi vallavalitsuse küsitluskomisjoni 11.12.2016.a.protokollil alusel oli nimekirja kantud isikute arv 1137, küsitluslehe saanud isikute arv oli 54. Küsitluslehtedele kantud küsimusele „Kas toetate Alatskivi valla, Peipsiääre valla ja Vara valla ühinemist ühiseks omavalitsusüksuseks?“ vastas jaatavalt 37 ja eitavalt 17 elanikku.

Vara vallas toimus elanike küsitlus 11.ja 12.detsembril 2016.a. Vara küsitluskomisjoni protokollil alusel oli nimekirja kantud isikute arv 792, küsitluslehe saanud isikute arv oli 339. Küsitluslehtedele kantud küsimusele „Kas toetate Alatskivi valla, Peipsiääre valla ja Vara valla ühinemist ühiseks omavalitsusüksuseks?“ vastas jaatavalt 18 ja eitavalt 321 elanikku.

Koosa küsitluskomisjoni protokollil alusel oli nimekirja kantud isikute arv 773, küsitluslehe saanud isikute arv oli 47. Küsitluslehtedele kantud küsimusele „Kas toetate Alatskivi valla,

Peipsiääre valla ja Vara valla ühinemist ühiseks omavalitsusüksuseks?“ vastas jaatavalt 38 ja eitavalt 9 elanikku.

Kokku oli Vara valla küsitlusest osavõtjate nimekirjas 1565 isikut, küsitluse osales 386 isikut. Küsitluslehtedele kantud küsimusele „Kas toetate Alatskivi valla, Peipsiääre valla ja Vara valla ühinemist ühiseks omavalitsusüksuseks?“ vastas jaatavalt 56 ja eitavalt 330 elanikku.

Peipsiääre vallas toimus küsitlus 9.ja 11.detsembril 2016.a. Peipsiääre valla rahvaküsitluse läbiviimise komisjoni 11.12.20165.a.protokloli alusel oli nimekirja kantud 604 isikut. Küsitluses osales 84 elanikku. Küsitluslehtedele kantud küsimusele „Kas toetate Peipsiääre valla, Alatskivi valla ja Vara valla ühinemist ühiseks omavalitsusüksuseks?“ vastas jaatavalt 36 ja eitavalt 48 elanikku.